

ILUCIDARE

TISKOVÁ ZPRÁVA

6 PROJEKTŮ V UŽŠÍM VÝBĚRU NA ZVLÁŠTNÍ CENY ILUCIDARE

V Bruselu, 28.května 2020

Konsorcium ILUCIDARE, Evropská komise a Europa Nostra a s hrdostí oznamují užší nominaci projektů za rok 2020, který je prvním ročníkem Zvláštních cen ILUCIDARE, kategorie v rámci Evropských cen za kulturní dědictví / Ocenění Europa Nostra! Tyto projekty jsou výjimečnými příklady inovace a mezinárodních vztahů založených na kulturním dědictví po celé Evropě.

Mezi 6 projekty zařazené do užšího výběru na Zvláštní ceny ILUCIDARE jsou:

Inovace v kulturním dědictví

- Smart Heritage City, FRANCIE/PORTUGALSKO/ŠPANĚLSKO
- Opevnění Sv.Jana, 's-Hertogenbosch, NIZOZEMSKO
- TYPA – Estonské muzeum tisku a papíru, Tartu, ESTONSKO

Diplomacie v kulturním dědictví

- Archeologie pro mladou budoucnost, ITÁLIE/SÝRIE
- Přátelé českých památek, VELKÁ BRITÁNIE
- Oppenheimův dům, Vratislav, POLSKO

„Projekty v užší nominaci na Zvláštní ceny ILUCIDARE demonstrují, jak je kulturní dědictví důležité a jak se podílí na vytváření hodnot v Evropě. Kombinace současných a dobových technik, rozvoj nejmodernějších metod a využití kulturního dědictví k podpoře dialogu a vzájemného porozumění mezi lidmi, to vše jsou aspekty, které prokazují, že kulturní dědictví je strategickým zdrojem inovativní, kreativní, otevřené a spolupracující společnosti. Jménem konsorcia ILUCIDARE oceňuji projekty v užší nominaci za jejich mimořádnou práci a angažovanost. Věříme, že váš úspěch bude inspirovat a usnadní inovativní využití kulturního dědictví pro udržitelný rozvoj a kulturní výměnu v Evropě a ve světě,“ poznamenal **Koen van Balen**, projektový koordinátor ILUCIDARE z KU v belgické Lovani.

„Zvláštní ceny ILUCIDARE dokládají, jak kulturní dědictví propojuje naši minulost, současnost a budoucnost. Vystavují na světlo nesmírný potenciál společného evropského dědictví pro rozvoj inovací a posílit pozitivní roli Evropské unie ve světě prostřednictvím mezinárodní kulturní spolupráce. V těchto těžkých časech jsou projekty v užší nominaci na Zvláštní ceny ILUCIDARE velkou inspirací pro nás pro všechny. Jsou skutečnými šampiony talentů Evropy. Více než kdy před tím musíme mobilizovat a propojit světy kultury, kulturního dědictví, inovace a výzkumu a posílit naše globální partnerství. Vřele gratuluji těmto projektům za ukázkou, že kulturní dědictví může být mocným katalyzátorem evropské obnovy a oživení,“ řekla **Mariya Gabrielová**, evropská komisařka pro inovace, výzkum, kulturu, vzdělání a mládež.

Šest projektů, které se dostaly do užšího výběru, může inspirovat nejen další odborníky v této oblasti, ale také veřejné činitele, a dostat kulturní dědictví do povědomí jako dynamické a kreativní odvětví.

Dva vítězové Zvláštních cen ILUCIDARE – jeden za výjimečný inovační počín v kulturním dědictví a jeden za mezinárodní vztahy – budou vyhlášeni na podzim 2020.

Zvláštní ceny ILUCIDARE jsou podpořeny programem Evropské unie pro výzkum a inovace [Horizon 2020](#). Mimoto podporuje Evropská unie také Evropské ceny za kulturní dědictví / Ocenění Europa Nostra, a to prostřednictvím programu [Kreativní Evropa](#) pro kulturu a audiovizuální sektor.

KONTAKTY PRO TISK

ILUCIDARE

Clémentine Daubeuf,
komunikační manažerka
cdaubeuf@keanet.eu
+32 2 289 26 09

Europa Nostra

Lorena Aldana,
koordinátorka evropských politik
lao@europanostra.org,
M +32 496 73 82 46

European Commission

Susanne Conze,
susanne.conze@ec.europa.eu
+32 2 298 02 36

VÍCE INFORMACÍ

[Webové stránky ILUCIDARE](#)

[Fotografie a videa](#) (ve vysokém rozlišení)

[Webové stránky Europa Nostra](#)

VÍCE INFORMACÍ O 6 PROJEKTECH V UŽŠÍM VÝBĚRU

Kategorie inovace v kulturním dědictví

[Smart Heritage City, FRANCIE/PORTUGALSKO/ŠPANĚLSKO](#)

Smart Heritage City je projekt evropské spolupráce financovaný EU, který vyvinul technologická řešení pro dokonalejší management městských historických jader. Testování probíhá ve španělské Ávile. Studii vypracovalo sdružení sedmi španělských, francouzských a portugalských institucí. „Vytvořena byla síť senzorů napojených na samodiagnostický webový nástroj s open-source vyhodnocováním, čímž se projekt stal skvělým příkladem technické inovace v kulturním dědictví. Díky tomu, že zahrnuje postupy vyvinuté v jiných oblastech, je zároveň ukázkou asimilace inovace. Jde o chytré a originální řešení, které se dotýká holistickým způsobem nejrůznějších aspektů památkového managementu, včetně životního prostředí a bezpečnosti, a napomáhá tak k lepšímu rozhodování. Vidíme zde velký potenciál k aplikování na další místa v Evropě,“ poznamenala odborná porota ILUCIDARE.

Kontakt: Rosa Ruiz Entrecanales, archeoložka, Město Ávila
r Ruiz@ayuntavila.com; +34 630 479 896 www.avila.es

Opevnění Sv.Jana, 's-Hertogenbosch, NIZOZEMSKO

V rámci projektu byly inovativním způsobem zrestaurovány a novým účelům přizpůsobeny obranné prvky města 's-Hertogenbosch ze 16.století. Projekt se zaměřil na archeologické nálezy původní stavby, do kterých včlenil prvky a materiály nové stavby. Posuvné hráze zabudované do otvorů v záplavových valech okolo terasy chrání konstrukci před zimními a jarními povodněmi. Mohou zde být umístěny i vyšší bariéry, které umožňují ochranu opevnění před extrémně vysokou vodou.

„Projekt je zářnou ukázkou aplikace nových znalostí a nápadů napříč disciplínami, jako v tomto případě kombinace tradiční konzervace a moderní vizualizace a designu. Inovativní aspekt restaurování spočívá v kvalitní rehabilitaci historické stavby a zároveň v řešení soudobých problémů, jako protipovodňová ochrana, důsledky změny klimatu a zařízení pro místní obyvatele,“ poznamenala porota ILUCIDARE.

Kontakt: Huibert Crijns, projektový manažer, Oddělení památkové péče města 's-Hertogenbosch; h.crijns@s-hertogenbosch.nl, +31 6511 43 884
www.erfgoedshertogenbosch.nl

TYPA – Estonské muzeum tisku a papíru, Tartu, ESTONSKO

Muzeum TYPA se zabývá ochranou tištěných a papírových artefaktů a podporou mezinárodních vztahů. Návštěvníci si mohou vyzkoušet práci na restaurovaných strojích, čímž slouží sbírky muzea zároveň i jako plně funkční tiskařská dílna. Toto praktické řešení nastoluje rovnováhu mezi používáním a ochranou, včetně zachování nehmotného dědictví, jakými jsou znalosti a dovednosti spojené s tiskařstvím a papírem. V oblasti mezinárodní spolupráce nabízí muzeum mimo jiné rezidenční pobyty pro umělce a dobrovolníky v rámci Evropského sboru solidarity. *„Estonské muzeum tisku a papíru je dobrým příkladem inovace založené na kulturním dědictví. Jeho jedinečné aktivity zaměřené na vzdělávání a budování kapacit podporují kolektivní přenos tohoto křehkého nehmotného evropského dědictví. Inovativní aspekt muzea spočívá v jeho jedinečném konceptu, v kombinaci soudobých nástrojů a historických tiskařských a papírenských postupů a zapojení veřejnosti,“* poznamenala porota ILUCIDARE.

Kontakt: Lemmit Kaplinski, člen rady, TYPA Muzeum tisku a papíru; lemmit@typa.ee; +372 511 8619 www.typa.ee

Kategorie diplomacie v kulturním dědictví

Archeologie pro mladou budoucnost, ITÁLIE/SÝRIE

Tato iniciativa pobízí žáky italských a syrských škol k objevování vlastní, lokální historie prostřednictvím archeologie a k její virtuální vzájemné výměně. Díky tomuto inovativnímu programu si účastníci od 11 do 14 let mohou uvědomit hodnotu archeologie, objevit nová místa ve svém okolí a získat k nim hlubší vztah. Online výměna byla pro mnohé žáky jejich první mezinárodní zkušeností a pomohla jim obecně pochopit společné dědictví. *„Archeologie pro mladou budoucnost je silným příkladem toho, jak může dědictví přispět k dialogu mezi lidmi. Projekt podporuje mezikulturní výměnu a vzájemné porozumění mezi žáky, učiteli a komunitami z Itálie a Sýrie. Jde o projekt nevelkého měřítka koncipovaný zdola nahoru se skromným rozpočtem, který lze aplikovat kdekoliv v Evropě i mimo ni,“* zdůraznila porota ILUCIDARE.

Kontakt: Stefania Ermidoro, ředitelka, Associazione per la Valorizzazione dell'Archeologia e della Storia Antica (AVASA); director.avasa@gmail.com; +39 334 946 0177; www.avasa.it/en

Přátelé českých památek, VELKÁ BRITÁNIE

Organizace The Friends of Czech Heritage založena ve Velké Británii značně ovlivnila zvýšení povědomí o důležitosti českého historického dědictví v obou zemích, České republice a Velké Británii. Tato malá organizace provozuje svou činnost v České republice už dvanáct let a pracuje výhradně na základě dobrovolnictví. Se svými omezenými zdroji The Friends podporuje projekty památkové péče v jejich začátcích menším peněžním darem, jehož cílem je přilákat další fondy. Veškerá činnost organizace probíhá ve spolupráci s místními organizacemi, úřady a dobrovolníky.

The Friends vyslali první dobrovolné brigádníky do ČR v roce 2011 a dnes má organizace 250 aktivních a zasvěcených členů. Do České republiky posílá každoročně minimálně pět dobrovolnických, osmi členných skupin na jednotýdenní pobyt. Původně byli dobrovolníci jen Britové, dnes však pracují po boku i místních českých dobrovolníků. Organizace se těší podpoře a spolupráci se státními organizacemi, včetně Národního památkového ústavu, nevládními organizacemi a mnoha jednotlivci. Památkáři z České republiky jsou také zapojeni do činnosti organizace, jejíž snahou je navázat a rozšířit kontakty mezi organizacemi s podobnými zájmy. The Friends také propagují a zajišťují výměnu odborné expertízy mezi památkáři v ČR a GB, včetně specializovaných kurzů.

Projekty, které The Friends of Czech Heritage podporují, jsou vybírány na základě jejich památkového významu a na vztahu jejich kulturního dědictví k životu místní komunity. Projekty zasvěcené novému využití historických budov jsou vybrány tak, aby byly citlivé a v souladu s historií budovy a zároveň zaručovaly finanční udržitelnost. Veškeré projekty historických budov tato organizace podporuje jsou přístupné veřejnosti a všem návštěvníkům.

Projekty památkové péče sahají do různých období českých dějin, včetně nedávné historie. Peněžní dary byly uděleny více než 45 projektům a doposud se uskutečnilo 28 dobrovolnických brigád v ČR. Pozoruhodný projekt, ke kterému organizace přispěla, je záchrana zámku v Uherčicích, kde strop banketního sálu hrozil bezprostředním kolapsem. The Friends zajistili značně vysokou finanční podporu na nutné práce a v další fázi přispěli k opravě schodů do růžové zahrady a obelisku v zámeckém parku. Nedávno byl uherčickému zámku přidělen finanční dar z EU.

The Friends of Czech Heritage podporují i menší místní památkové projekty. Např. v Petrovicích The Friends pomohli se záchranou opuštěného kostela, kterému byla následovně vrácena střecha. Malé peněžní dary jsou také udělovány soukromým vlastníkům, kteří potřebují pomoc s udržováním kulturně významných budov.

„Mezi britskou a českou stranou památkářů a dobrovolníků existuje blízká spolupráce založená na vzájemné důvěře a rovnoprávnosti. Stejně tak chvályhodné je zaměření na komunitu“, říká porota ILUCIDARE.

Kontakt: Peter Jamieson, předseda, Přátelé českých památek; jamieson42@waitrose.com; +44 208 348 2662, +44 790 307 6183; www.czechfriends.net

Oppenheimův dům, Vratislav, POLSKO

Primárním zaměřením Oppenheimovy nadace sídlící ve výše jmenovaném paláci jsou německo-polské vztahy a německo-židovské kulturní dědictví ve Vratislavi. Toto multifunkční kulturní centrum se pyšní fragmenty barokních a secesních nástěnných maleb, gotickými a renesančními kamennými prvky a gotickým zdivem, které prošly důkladnou restaurací. Souběžně s rekonstrukcí proběhl i výzkum německo-polské-židovské sociální historie domu. *„Projekt názorně dokazuje, jaký posun může po odhalení mnoha vrstev kulturního dědictví učinit vzájemné porozumění a mezikulturní výměna. Tyto hodnoty zároveň přispívají a odrážejí se v restaurování budovy samotné. Chvályhodné je obzvláště silné propojení konzervačních prací s historií místa a původním kontextem,“* zdůraznila porota ILUCIDARE.

Kontakt: Agnieszka Smutek, styk s veřejností, OP ENHEIM; info@openheim.org;
+48 601 656 335

O ZVLÁŠTNÍCH CENÁCH ILUCIDARE

Zvláštní ceny ILUCIDARE v rámci Evropských cen za kulturní dědictví / Ocenění Europa Nostra si kladou za cíl indentifikovat a poskytnout publicitu nejlepším příkladům inovace a mezinárodních vztahů v oblasti kulturního dědictví, jakož i podporu a rozšíření vynikajících počinů.

Evropské ceny za kulturní dědictví / Ocenění Europa Nostra, které jsou považovány za nejprestižnější v oboru, pořádá od roku 2002 organizace Europa Nostra spolu s Evropskou komisí. Jak tyto ceny, tak projekt ILUCIDARE jsou součástí Evropského akčního rámce pro kulturní dědictví vytvořeného Evropskou komisí k uchování a rozšíření odkazu Evropského roku kulturního dědictví 2018. Důležitými cíly cen jsou větší zapojení do kulturního dědictví a jeho přístupnosti, mobilizace znalostí a výzkumu a posílení mezinárodní spolupráce a globálního partnerství.

Ceny ILUCIDARE jsou spolufinancovány programy Kreativní Evropa a Horizon 2020 a jsou konkrétním příkladem toho, jak synergie mezi evropskými programy může posílit jejich dopad.

Přihlašte se do nového ročníku Zvláštních cen ILUCIDARE!

Tak jako v letošním ročníku Evropských cen za kulturní dědictví / Ocenění Europa Nostra, budou i v roce 2021 uděleny dvě Zvláštní ceny ILUCIDARE: jedna za výjimečný počin v inovaci v kulturním dědictví a jedna za mezinárodní vztahy. Vítězové těchto cen budou vybráni z přihlášek podaných ve čtyřech kategoriích Evropských cen za kulturní dědictví / Ocenění Europa Nostra.

Přihlašování do ročníku 2021 cen je otevřeno a přihlášky jsou k dispozici na webových stránkách cen. Přihlašte své jedinečné projekty a sdílejte své odborné znalosti a úspěch!

#ILUCIDARE #ILUCIDARESpecialPrizes

<https://ilucidare.eu>

ILUCIDARE je projekt financovaný z evropských zdrojů, který propaguje kulturní dědictví jako zdroj inovace a mezinárodní spolupráce

Tento projekt obdržel financování z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizon 2020 s grantovou smlouvou č.821394.

The opinions expressed in this document reflect only the author's view and in no way reflect the European Commission's opinions. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.